

A KÜLFÖLDI KÖNYVTÁR- ÉS TÁJÉKOZTATÁSÜGYI SZAKIRODALOM MAGYAR REFERÁLÓ LAPJA (Könyvtári és dokumentációs szakirodalom. Referáló lap)

Melegh Antalné

Könyvtartudományi Módszertani Központ

A könyvtári és tájékoztatási szakemberek munkájuk jelentőségéről szólva nem győzik hangoztatni, mennyire fontos, hogy a különböző területek szakemberei megismerjék a szakterületükön elért eredményeket, kialakított új módszereket, eszközöket és fejlesztési irányzatokat, vagyis állandóan és rendszeresen tájékozódjanak a kurrens szakirodalomban. Ismerjük az "erkölcsi kopás" fogalmát, tudjuk, hogy az iskolában elsajátított ismeretanyag elévül, és igyekszünk ezt az olvasókban, szolgáltatásaink felhasználóiban tudatosítani.

Ugyanakkor azonban, amikor mindent elkövetünk, hogy mások szakismereteit bővítsük és fennén hirdetjük a szakirodalom rendszeres figyelemmel kísérésének fontosságát, nagyon keveset teszünk saját könyvtári és tájékoztatástudományi ismereteink fejlesztése érdekében. Pedig a mi szakterületünkön is vannak változások, születnek új eszközök és módszerek - még ha az itt bekövetkezett fejlődés nem is olyan gyors ütemű, mint pl. a technika területén, - és nekünk is éppen olyan szükségünk van arra, hogy megismerjük és rendszeresen olvassuk szakmánk külföldi irodalmát, mint bármely más szakembernek.

Annál nagyobb szükségünk van erre a könyvtári és tájékoztatási szakembereknek, mert ők egymástól sokszor meglehetősen elszigetelten dolgoznak, míg más szaktudományok területén a folyamatos tájékozódás, az ún. "current awareness" már magából abból a tényből adódik, hogy a szakemberek munkaközösségekben dolgoznak, egymás közötti személyes kapcsolataik jelentős információforrássul szolgálnak.

A tájékoztatási és könyvtári szakemberek számára a nyelvtudás követelmény, de tudjuk azt is, hogy mégsem rendelkeznek kellő nyelvtudással, különben sem tudhat mindenki minden nyelven, s vannak kevésbé ismert nyelven közölt dokumentumok is. Szakirodalmunk legnagyobb része egy-egy központi szervnél található, így az olvasóknak annyira ajánlott "böngészésre" saját szakterületükön a könyvtári és tájékoztatási dolgozóknak jóformán egyáltalán nincs sem idejük, sem alkalmuk.

Ezeknek a nehézségeknek az áthidalása érdekében indult meg 1969-ben az Országos Széchényi Könyvtár Könyvtártudományi és Módszertani Központjának negyedévenként megjelenő kiadványa, a Könyvtári és Dokumentációs Szakirodalom. Referáló Lap /a továbbiakban egyszerűen Referáló Lap/, hogy a szakterület jelentős külföldi közleményeiről áttekintést nyújtson a magyar szakembereknek.

I. A KIADVÁNY ÁLTALÁNOS JELLEMZÉSE

A Könyvtártudományi és Módszertani Központ Könyvtártudományi Szakkönyvtára rendkívül gazdag kurrens külföldi folyóiratállománnyal rendelkezik. Ennek az anyagnak a szakemberek számára való feltárására 1959-ben már történt kísérlet, a Könyvtári Figyelő keretében. 1965-től a teljesség és frissesség igényével "Gyorstájékoztató a Külföldi Könyvtártudományi Irodalomról" címmel időszakos bibliográfiai kiadvány indult /ez 1968-ban megszűnt/, mely minden, a Szakkönyvtárba beérkező periodikumot, monográfiát feldolgozott, szignaletikusan, esetleg annotálva.

A Referáló Lap nem fogja át a KMK Könyvtártudományi Szakkönyvtára külföldi periodikumainak - s még kevésbé monográfiáinak - teljes anyagát, hanem erősen válogatva emeli ki azokat a dokumentumokat, amelyek egyrészt témájuknál fogva a magyar könyvtár- és tájékoztatásügy számára a legérdekesebbek, másrészt pedig minőségileg is megfelelőek, tehát az adott témáról újat és érdemlegeset nyújtanak. Ezeket a dokumentumokat hosszabb referátumok formájában ismerteti.

Feldolgozás

A Referáló Lap a KMK Könyvtártudományi Szakkönyvtára külföldi folyóiratanyagának és más periodikumainak, valamint monográfiáinak rendszeres, folyamatos feldolgozására épül.

A feldolgozási folyamat a dokumentumok átnézésével kezdődik; ekkor történik a releváns közlemények kiválasztása, három kategóriában:

1. csupán a cikkek cédulakatalógusa számára tárandók fel /a lapban semmilyen formában sem regisztrálandók/;
2. a Referáló Lap kizárólag címleírás és címfordítás formájában ad róluk tájékoztatást;
3. referálásra kerülő cikkek, amelyek a Referáló Lap tartalmának zömét alkotják.

A kijelölt dokumentumok címleírása - tekintet nélkül a kijelölés kategóriájára - kísérőlap jellegű formanyomtatványra kerül, ez-

zel egyidőben mechanikus kurrens feldolgozási számot - inputszámot - kap. Megtörténik a dokumentum tartalmának feltárása a KMK cikknnyilván-tartása számára: címfordítás, kódszámok formájában tárgyszavazás, indexlapok készítése a kódszámokról /permutáltan/ a tárgyszómutató számára, valamint a szerzőről /testületről/, az állandó rövidítéssel je-lölt szolgáltatás-féleségekről a betűrendes mutató számára.

A referátumokat tematikus fejezetekbe csoportosítva közli a lap. A csoportosítás alapjául a KMK 14 főosztályból álló könyvtár- és tá-jékoztatástudományi osztályozási rendszere szolgál. A Referáló Lap fejezetcímei azonban ezeknél a főosztályoknál részletesebb bontást ad-nak, a témák előfordulásának gyakorisága szerint. A tematikus fejeze-tekben s azon belül szerzői betűrendben csoportosított referátumok az inputszám után most már a kiadványban elfoglalt sorrendjük alapján té-telszámot is kapnak. A csak szignaletikusnak szánt címleírások /a cím-fordításokkal/ a referátumokkal egy helyre kerülnek. A tételszámozás mindegyik évfolyamban újra kezdődik; a tételszám előtt ezért ott áll a kiadási év utolsó két számjegye.

A referátum- és címleírás-anyagot kiegészíti a feldolgozott fo-lyóiratok betűrendes jegyzéke, a tömörítést készítők névbetűinek fel-oldását adó névsor és a tartalomjegyzék.

A laphoz betűrendes és tárgyszóindex is készül, a Referáló Lap tételszáma utalva.

A referátumok jellege

A referátumok terjedelme és szer-kezete némileg eltér a szokásos nem-zetközi referáló lapokétól. A lap úgy igyekszik képet adni a magyar könyvtá-ri és tájékoztatási szakembereknek a külföldi szakirodalomról, hogy bizonyos fokig pótolja az eredeti dokumentum elolvasását is. Referá-tumai tehát nemcsak azt közlik, hogy milyen problémákkal foglalkozik a dokumentum, hanem azt is, hogy ezekről a kérdésekről mit mond, kü-lönös tekintettel a konkrét adatokra. Terjedelmük éppen ezért nincs megszabva, hiszen a cikkek terjedelme, mondanivalója, fontossága is változó, - ehhez kell alkalmazkodnia. A gyakorlatban ez többnyire 1-3 gépelt oldalt jelent.

Ez a fajta tájékoztatás nem zárja ki /sőt elősegíti/ azt, hogy az olvasó a számára különösen érdekes, illetve kutatásaihoz közvet-le-nül szükséges dokumentumokat eredetiben is kikölcsönözhesse vagy le-fordításukat kérhesse. Ezért közli a lap az inputszámot, illetve mo-nográfiák esetében a Szakkönyvtár jelzetét. /Az adott lehetőséggel azonban sajnos, igen ritkán élnek./

Indexek

Minden szám tartalmaz betűrendes és tárgyszó-mutatót, az évfolyam negyedik száma pedig kumulálja az évfolyam egész anyagának mutatóit. A mutatózási

rendszer teljes összhangban áll a cikk-katalógus mutatózási rendszerével, az eltérés csupán annyi, hogy a kurrens feldolgozási szám helyett a Referáló Lap tételszámára hivatkozik.

A folyóiratok feldolgozása során kijelölt cikkek tárgyszavazása a KMK Tájékoztatói Osztályának külön tárgyszójegyzéke /tezaurusz/ alapján történik.

Magyarázatra szorul és önmagában is érdekes ez a tárgyszavazási rendszer. A Biological Sciences Communications Project 39.sz. "Communique"-je felvette és ismertette ezt a könyvtár- és tájékoztatóstudományi tezauruszokról beszámoló jelentésében. /Ld. Referáló Lap 1969/310.sz./ A tárgyszórendszer alapja egy, erre a területre szerkesztett szisztematikus szakrendszer volt, amely a nemzetközi referáló lapokból, valamint a SALLAI-SEBESTYEN "A könyvtáros kézikönyve" c. munkájából gyűjtött fogalmak alapján jött létre, majd fejlődött - a szakirodalom anyagának megfelelően - 1959-től kezdve. Ez a szakrend szolgált egyébként a Referáló Lap előzménye, a Könyvtári és Dokumentációs Szakirodalom című szignaletikus bibliográfia anyagának elrendezésére is.

A tárgyszavazás és az indexelés nem természetes nyelvi formában történik, hanem az egyes tárgyszavaknak megfelelő ötjegyű kódszámokkal. Mindegyik tárgyszónak kétféle szám felel meg, egyrészt kódjele /00000 és 70000 között 100-asával ill. 50-esével követve egymást/, másrészt pedig a 14 főosztályban szakrendi helyét megjelölő szám. A kódszámok sorrendje a tárgyszavak betűrendjét követi, lehetőséget hagyva a bővítésre. A szakirodalomban felmerülő új fogalmak jelentkezésekor el kell dönteni, hogy ezek önálló kódszámként szerepeljenek a rendszerben, vagy csupán utaló formájában, tehát egy már használatos kategória keretei között maradván /mivel a tulajdonképpen tárgyszavakon kívül a rendszer bőségesen tartalmaz utalókat is, asszociatív és permutációs alapon/.

A tárgyszójegyzék alapjául szolgáló szakrend mindig lépést tart az index-szavak gyarapodásával, az új tárgyszavakat /az utalókat is/ besoroljuk a szakrendbe. A 11740 HIPPIK tárgyszó például nemrég került be a szakrend 9. "Olvasószolgálat" főosztályába, annak 9.11 "olvasóvizsgálat" osztásába, a 9.11/8 szakszámmal.

A Referáló Lap tárgyszómutatójának egy-egy indexsora nemcsak a tételszámot tartalmazza, hanem a keresés megkönnyítésére a következő többletinformációkat is: kezdőbetűs rövidítéssel a dokumentum típusát /A = folyóiratcikk; P = egyéb periodikum; M = monográfia; R = report, kutatási jelentés/; a dokumentum megjelenési évének jelölésére az évszámot két utolsó számjeggyel /pl. 1970 = 70/; a dokumentumot kibocsátó országnak és annak az országnak a rövidítését, amelyre a dokumentum tartalmilag vonatkozik /az országnevek rövidítései a nemzetközi gépkocsijelzéseket követik/. Ez utóbbi természetesen el is maradhat a földrajzi vonatkozás nélküli dokumentumok esetében, az általánosabb jellegű - pl. a szocialista országokra, egy-egy földrészre vonatkozó - dokumentum pedig ennek megfelelő jelzést kap. Végül tartalmazza az indexsor mindazokat a további kódszámokat, amelyek a dokumentum tartalmának feltárására szolgáltak.

Mivel a cikk-katalógus szerkezete azonos a Referáló Lap mutatójának szerkezetével, ugyanezek az adatok ott ugyanilyen keresési lehetőséget nyújtanak.

Magyarázatra szorul a kódnak, valamint az ország és dokumentum-típus jelölésének a szerkezete. Az eredeti tervek szerint az anyagot gépi információkeresési rendszerrel tették volna használhatóbbá, az erre irányuló kísérleti munkák meg is indultak. Ezért volt szükség az állandó hosszúságú /legfeljebb három betűből álló/ országnévjelölésekre és a mindent összefogó mechanikus inputszámokra. Jelenleg nincs szó a Referáló Lap anyaga indexelésének gépesítéséről, az eredeti jelölési rendszer fenntartása azonban nyitva hagyja a lehetőséget az ilyen irányú fejlesztés számára, illetve az esetleges gépesítés alkalmával visszamenőleg is lehetővé teszi az egész anyag egyöntetű feldolgozását.

II. A KIADVÁNY 1970. ÉVFOLYAMÁNAK ELEMZÉSE

A továbbiakban a Referáló Lap 1970. évi 2.évfolyamának 1-4. számát s az abban 70/1 - 70/464 tételesszámok alatt regisztrált tételeket vizsgáljuk. Ez a vizsgálat csak referátumokra vonatkozik, mert a szignaletikus tételek csak az 1971. évfolyamtól kezdve szerepelnek a kiadványban /kb. a referált tételekkel azonos mennyiségben/.

Vizsgálatunk 5 szempont szerint történt: a referált dokumentum típusa, a dokumentum megjelenési éve, a dokumentumot kibocsátó ország, a dokumentum nyelve, valamint a dokumentumok tartalmi megoszlása a tartalomjegyzék fejezetcímei szerinti bontásban.

Végül külön összevetjük szakterületünk legfontosabb folyóiratának, az Aslib Proceedings 1971. 5. számában közzétett jegyzékét a Referáló Lap vizsgált évfolyamában feldolgozott folyóiratanyaggal.

A dokumentumok típusa

A referátumok az eredeti dokumentumok fajtái szerint a következőképpen oszlanak meg:

dokumentumtípus	db	%
A = folyóiratcikk	443	95,4%
P = egyéb periodikum	2	0,5%
M = monográfia	18	3,9%
R = report	1	0,3%

A Referáló Lap sem mentes a tájékoztatási kiadványoknak attól a fogyatékosától, hogy a szűkebb publicitású dokumentumokat nem tárja fel jelentőségüknek megfelelő arányban.

A dokumentumok
megjelenési éve

Megjelenésük éve szerint így oszlanak meg:

megjelenési év	év	%
1968	42	9,1%
1969	253	54,5%
1970	166	35,8%
1968 évnél korábbi	3	0,6%

A kiadási évnél régebbi anyagok aránylag tekintélyes arányát az magyarázza, hogy a Gyorstájékoztató megszűnése után nem indult meg közvetlenül ahhoz csatlakozva a referáló munka, tehát a feltorlódott feldolgozatlan anyagot a Referáló Lap 1969. évfolyamával még nem tudta leköszölni. Megjegyzem itt, hogy az 1968. évnél korábbi megjelenésű mindhárom dokumentum monográfia.

A dokumentumot közreadó
ország

Lássuk, hogyan oszlanak meg a közreadó országok, illetve régiók szerint; egyúttal az országneveknek a Referáló Lapban alkalmazott rövidítéseit is feltüntetjük.

A közreadó ország jele	neve	db	%
A	Ausztria	4	1,0%
AFR	Afrika	2	0,4%
AUS	Ausztrália	11	2,3%
CND	Kanada	6	1,3%
CH	Svájc	1	0,3%
CS	Csehszlovákia	10	2,2%
BRD	Német Szövetségi Köztársaság	48	10,3%
DDR	Német Demokratikus Köztársaság	33	7,1%

A közreadó ország jele	neve	db	%
E	Spanyolország	2	0,4%
F	Franciaország	18	3,9%
GB	Egyesült Királyság	75	16,3%
H	Magyarország	3	0,6%
I	Olaszország	4	1,0%
IND	India	4	1,0%
NL	Hollandia	2	0,4%
PL	Lengyelország	6	1,3%
R	Románia	4	1,0%
SCA	Skandináv országok	7	1,6%
SF	Finnország	1	0,3%
SU	Szovjetunió	33	7,1%
US	Egyesült Államok	150	32,3%
INT	Nemzetközi	40	8,6%

A közreadó országokat csoportosítva a statisztika így alakul:

szocialista országokból 89 dokumentum	19,3%
tőkés országokból 329 dokumentum	71,7%
a harmadik világból 6 dokumentum	1,4%
nemzetközi 40 dokumentum	8,6%

N.B. A 3 magyar dokumentum nem folverítatcikk, hanem kiadványso-
rozat füzeteként önállóan megjelent tanulmány.

A dokumentumok
nyelvi megoszlása

nyelv	db	%
angol	292	62,8%
német	87	18,3%
orosz	33	7,1%
francia	18	3,9%
cseh	10	2,2%
lengyel	6	1,3%
román	4	1,0%

nyelv	db	%
olasz	4	1,0%
magyar	3	0,6%
holland	2	0,5%
spanyol	2	0,5%
svéd	2	0,5%
finn	1	0,3%

A fentiekből az is kiderül, hogy az eredeti dokumentumok 92.1%-a /430/ íródott világnyelven, 7,9%-a /34/ pedig egyéb nyelven.

A dokumentumok
témája

A szakrend 14 főosztálya közül 11 szerepel az anyagban. Ezek között így oszlanak meg a referátumok:

A főosztály		db	%
száma	neve		
1.	Általános kérdések	88	19,0%
2.	Általános helyzetkép	9	1,9%
3.	Könyvtártípusok	100	21,6%
4.	Könyvtáráépület. Gépesítés	58	12,5%
5.	Vezetés. Munkaszervezés	17	3,7%
6.	Állomány	17	3,7%
7.	Feldolgozó munka	34	7,3%
8.	Állományvédelem	6	1,3%
9.	Olvasószolgálat	65	14,0%
10-11.	Tájékoztató munka	56	12,0%
12.	Különgyűjtemények	14	3,0%

A 13. A könyv mint produktum és a 14. Tudománytörténet. Tudományszervezés főosztályokkal kapcsolatos dokumentum a vizsgált évfolyamba nem került be.

A 10. és 11. főosztályok összevonva szerepelnek, mert jellegük-nél fogva nem különíthetők el megnyugtatóan.

A Referáló Lap 1970-es évfolyamában a témák a fenti rendszerhez igazodó, de nála részletesebb bontásban, 49 fejezetcím alatt szerepelnek.

A feldolgozott folyóiratok összevetése
GILCHRIST és PRESANIS jegyzékével

A Referáló Lap
szerkesztésében al-
kalmazott szelekció
megítéléséhez értékes
támpontot nyújt

A.GILCHRIST és A. PRESANIS "Library and Informations Science Abstracts: the first two years" /A LISA első két éve/ című tanulmánya /Aslib Proceedings 23.vol. 1971. 5.no. 251-256.p./ . A szerzők többek között összeállították azoknak a folyóiratoknak a jegyzékét, amelyeket egyaránt feldolgoz a világ három legtekintélyesebb könyvtár- és tájékoztatástudományi referáló lapja: a LISA, a Referativnui Zsurnal és az Information Science Abstracts. Ez a jegyzék 51 folyóiratcím tartalmaz, s ezeket joggal tekinthetjük szakterületünk periodikumanyaga legfontosabb részének.

Ha összevetjük a felsorolt 51 folyóiratcímét a Referáló Lap 1970. 2.évfolyamának 77 lapcímét tartalmazó folyóiratjegyzékével, kiderül, hogy közülük 31 szerepel a Referáló Lap anyagában is.

További 10 folyóiratcímét sorolhatunk a fenti 31-hez, mert ezeket az 1970. évi 2.évfolyamban ugyan nem referálta a lap, de más évfolyamokban igen. E 10 között szerepel például a Tudományos és Műszaki Tájékoztatás az 1969. évfolyamban, amikor a Referáló Lap profilja még nem alakult ki határozottan. 1970-től magyar folyóiratcikket nem regisztrál.

A Könyvtártudományi Szakkönyvtár kardedxlapjain 3 folyóirat csak 1970-nél régebbi évfolyamokkal szerepel /kimentathatóan, illetve valószínűleg megszűnt/.

A fennmaradó 7 folyóirat /például a Datamation, a Nature, a Publisher's Weekly/ nem jár a Szakkönyvtárba.

Egyetlen olyan folyóirat sincs tehát az A.GILCHRIST és A.PRESANIS által összeállított 51 folyóiratcímét tartalmazó jegyzékben, amely a Referáló Lap számára hozzáférhető, és mégsem kerül felhasználásra.

A magyar Referáló Lap természetesen szerény vállalkozás a Library and Information Science Abstracts vagy a Referativnui Zsurnal méreteihez képest. Különleges értéke viszont, hogy - a Könyvtártudományi Szakkönyvtár nagy gonddal kiépített periodikum-állományára támaszkodva - kiegyensúlyozott, arányos áttekintést ad a szocialista országok, az észak- és nyugat-európai országok, valamint az USA és Kanada könyvtár- és tájékoztatásügyi szakirodalmáról, kitekintést nyújtva a fejlődő országokban folyó munkára is. Ne feledjük: sok ország könyvtárosai és dokumentálói irigyelhetik magyar kollégáikat, hogy anyanyelvükön ilyen széles körű tájékoztatói lehetőség áll rendelkezésükre. Csak éljenek is vele...

Mrs. MELEGH, M.: Hungarian journal for abstracting foreign literature on librarianship and information science

The "Könyvtári és Dokumentációs Szakirodalom. Referáló Lap" /Literature on Librarianship and Documentation. Abstract Journal/ is published by the Centre for Library Science and Methodology of the National Széchényi Library. Its abstracts are made from about 100 important journals covering 25-30 countries, i.e. librarianship and documentation in the socialist countries, Western and Northern Europe the USA, Canada and some developing countries. Most important monographs acquired by the Centre's Library are also scanned in a smaller scale. Hungarian materials are not included.

The items are very selected: yearly 5-600 abstracts and the same amount of citations. Abstracts in general consist of 3-400 words.

Alphabetic and subject indexes are in each issue. The alphabetic index contains not only the authors but also persons, institutions and information services mentioned in the documents. The subject index is compiled in the form of a permuted index with number codes; it indicates the type and publication date of the document as well as the publisher and the country presented. Both indexes are cumulated yearly.

The journal is published quarterly in A/4 format on 120 pages. For libraries abroad it is available on an exchange base from the publisher: Centre for Library Science and Methodology, National Széchényi Library, Múzeum u.3. 1088 Budapest, Hungary.

МЕЛЕГ, М.: Венгерский реферативный журнал по зарубежной литературе в области библиотечного и информационного дела

" Könyvtári és Dokumentációs Szakirodalom.Referáló Lap " (Реферативный журнал. Литература в области библиотечного и информационного дела) издается Центром библиотекведения и методики Национальной библиотеки им. Сеченьи. Обработываемые материалы ок. 100 наиболее важных специальных журналов обеспечивают по возможности равномерный обзор библиотечного и информационного дела в социалистических странах, в странах западной и северной Европы, в США и Канаде, а также позволяют составить картину в отношении развивающихся стран. Наряду с периодикой, в меньшей мере, обрабатываются и монографии, а также материалы ограниченного распространения, поступающие в профессиональную библиотеку Центра библиотекведения и методики. Венгерские материалы не обрабатываются.

При обработке материалов проводится тщательный отбор. Ежегодно отражается до 5-600 документов в виде рефератов и еще столько же в виде библиографических описаний с переводом заглавий. Объем рефератов, как правило, не превышает 3-400 слов, что позволяет в некоторой степени пользоваться рефератами вместо оригиналов.

В каждом выпуске помещаются алфавитный и предметный указатели. Алфавитный указатель, наряду с авторами приводит и лиц, институты, системы обслуживания, о которых идет речь в публикациях. Предметный указатель составлен в виде пермутационного указателя с числовыми кодами; в нем указаны характер документа, год издания, страна издавшая или являющаяся предметом сообщения. В конце каждого года оба указателя кумулируются.

Издание выходит ежеквартально, каждый выпуск имеет объем 120 sz. формата A 4. Зарубежные библиотеки могут запрашивать реферативный журнал в рамках обмена, непосредственно у редакции по адресу: Országos Széchényi Könyvtár. Könyvtártudományi és Módszertani Központ. 1088 Budapest, Múzeum u.3.

Frau MELEGH, M.: Ungarisches Referateblatt des ausländischen Bibliotheks- und Informationswesens

Die Referatezeitschrift "Könyvtári és Dokumentációs Szakirodalom. Referáló Lap" /Bibliotheks- und Dokumentationsfachschrifttum. Referateblatt/ ist eine Publikation des Bibliothekswissenschaftlichen und Methodischen Zentrums der Ungarischen Széchényi Nationalbibliothek /Budapest/. Hierin werden die Mitteilungen der etwa 100 wichtigsten Fachzeitschriften aus 25-30 Ländern bearbeitet; es wird eine möglichst proportionelle Übersicht geboten über das Bibliotheks- und Dokumentationswesen der sozialistischen Länder, der west- und nordeuropäischen Länder sowie der Vereinigten Staaten und von Kanada und auch die Entwicklungsländer werden erfasst. Über die Periodika hinaus werden - in kleinerem Umfang - auch die in die Fachbibliothek des Bibliothekswissenschaftlichen und Methodischen Zentrums eingetroffenen bedeutendsten Monographien und Publikationen enger Öffentlichkeit erschlossen. Ungarische Quellen werden nicht bearbeitet.

In der Bearbeitung kommt eine strenge Selektion zur Geltung. Das Blatt bietet jährlich Referate von 500-600 Dokumenten und registriert eine annähernde Anzahl in Form von Titelangaben und Titelübersetzungen. Die Referate sind im allgemeinen von etwa 3-400 Worten Umfang und sollen das Lesen der Originalmitteilung gewissermassen ersetzen.

Jede Nummer enthält ein alphabetisches und ein Sachwortregister. Das alphabetische Register bietet über die Verfasser der Mitteilungen hinaus auch über die Personen, Institutionen, Dienstleistungen usw. Information, die den Gegenstand der Mitteilungen bilden. Das Sachwortregister wird in Form eines permutierten Index mit Ziffernkodex verfertigt, er gibt die Art des Dokumentes, sein Erscheinungsjahr sowie das Herausgeberland und auch das im Dokument erwähnte Land an. Am Ende des Jahres werden beide Register kumuliert.

Die Referatezeitschrift erscheint vierteljährlich, je Nummer in 120 Seiten Umfang, vom A/4 Format. Ausländische Bibliotheken können die Referatezeitschrift als Tauschmaterial anfordern, bei der Redaktion: Ungarische Széchényi Nationalbibliothek, Bibliothekswissenschaftliches und Methodisches Zentrum, Múzeum u.3. 1088 Budapest, Ungarn.